

แนวทาง การจัดตั้งและพัฒนามาชิกชุมชน

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
กรมการพัฒนาชุมชน
กลุ่มงานส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน

คำนำ

กรมการพัฒนาชุมชน ได้ส่งเสริม “การพัฒนาอาชีพครัวเรือน” เพื่อให้ครัวเรือนมีอาชีพที่สร้างรายได้ให้ตนเอง ทำให้เศรษฐกิจฐานรากมีความมั่นคง ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนอย่างมีความสุข โดยได้ดำเนินโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการให้ชาวบ้านสอนชาวบ้านในสิ่งที่เขาอยากทำ เริ่มด้วยการพัฒนาทักษะการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับปราชญ์ชุมชนด้านอาชีพ เพื่อให้ไปสร้างทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน และจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับครัวเรือนเป้าหมาย จนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง พร้อมทั้งสนับสนุนให้ผู้ที่ประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภทอาชีพเดียวกันรวมกันเป็นกลุ่มอาชีพ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพ โดยกรมฯ ได้จัดทำเอกสารแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน และเอกสารสัมมาชีพชุมชน สร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สนับสนุนการดำเนินงานแล้วนั้น

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการขับเคลื่อนการสร้างสัมมาชีพชุมชน แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง กรมการพัฒนาชุมชน จึงได้จัดทำเอกสาร “แนวทางการจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพ” ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง สามารถเข้าถึงแหล่งทุน และนำกลุ่มอาชีพเข้าสู่ระบบการลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ต่อไป

กรมการพัฒนาชุมชน

กรกฎาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

	หน้า
กลุ่ม	๑
กลุ่มอาชีพ	๘
ขั้นตอนและวิธีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ	๑๐
การบริหารกลุ่มอาชีพ	๑๕
การพัฒนากลุ่มอาชีพ	๒๒
การนำกลุ่มอาชีพเข้าสู่ OTOP	๒๖
มาตรฐานของกลุ่มอาชีพ	๓๑
ปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ	๓๕

ภาคผนวก

ตัวอย่าง ระเบียบกลุ่มอาชีพ	๓๘
แบบฟอร์มเอกสารการจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ	
- คำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ	๔๔
- หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ	๔๗
- รายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม	๔๘
- รายชื่อสมาชิกกลุ่ม	๔๙
ตัวอย่างกลุ่มอาชีพ	๕๐
ความเชื่อมโยงกรมการพัฒนาชุมชนกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก	๕๗

กลุ่ม

ความหมายกลุ่ม

เครก (Krech) และคณะ อ้างใน หนังสือชุดวิชาการวิจัยชุมชน สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏกระทรวงศึกษาธิการ ให้ความหมายของกลุ่มว่า “กลุ่ม” หมายถึง การที่มีคนตั้งแต่ ๒ คน ขึ้นไป มาพบกันในสถานการณ์ต่อไปนี้

๑. มีอุดมคติในการรวมกลุ่มร่วมกัน คือ มีความเชื่อ คุณค่า และบรรทัดฐานซึ่งจะนำไปสู่การกระทำร่วมกัน

๒. มีสัมพันธ์ภาพในกลุ่มอย่างอิสระ และการแสดงพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคนมีอิทธิพลต่อกัน

บรอดเบก (Brocdbeck) อธิบายว่า กลุ่ม คือ การรวมตัวกันของปัจเจกบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ความเกี่ยวข้องนั้นมีลักษณะที่แน่นอน กล่าวคือ สามารถสังเกตเห็นได้ และชนิดของความเกี่ยวข้องนั้นจะขึ้นอยู่กับหรือชี้ให้ทราบถึงชนิดของกลุ่มว่าจะเป็นครอบครัว ผู้ฟัง สหภาพแรงงาน หรือฝูงชน

อาร์เธอร์ เอฟ เบนท์ลีย์ (Arther F. Bentley) ผู้ริเริ่มแนวคิดเรื่องกลุ่มทางการเมืองได้ให้ความหมายไว้ว่า “กลุ่ม” คือ มวลมนุษย์ที่มารวมกันเพราะมีกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน และปัจเจกชนแต่ละคนจะใช้กลุ่มเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ กลุ่มทุกกลุ่มจะมีผลประโยชน์จึงจะเป็นของคู่กัน

ประเวศ วะสี กล่าวว่า “กลุ่ม หรือ องค์กรชุมชน” ถือเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืน เพราะองค์กรดังกล่าวคือรูปแบบของการรวมตัวกันทางสังคมที่จะต้องถ่วงดุลกับอำนาจรัฐ และอำนาจเงิน เป็นการรวมตัวกันของชาวบ้านตั้งแต่ ๒ คน ขึ้นไป ซึ่งมีชื่อเรียกกันหลายอย่าง เช่น องค์กรชุมชน องค์กรประชาชน องค์กรชาวบ้าน หรือกลุ่มสนใจ เป็นต้น

ดังนั้น กลุ่ม หรือ องค์กรชุมชน เป็นองค์กรที่เกิดจากการรวมกลุ่มของชาวบ้านในชุมชนนั้นๆ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาของชุมชน รูปแบบของการรวมกลุ่มของชาวบ้านมีหลายรูปแบบ บางองค์กรเกิดจากการจัดตั้งอย่างเป็นทางการโดยรัฐ หรือ ไม่เป็นทางการโดยองค์กรพัฒนาเอกชน ดังนี้

๑. องค์กรชาวบ้านที่ทางราชการจัดตั้ง เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร เป็นต้น โดยองค์กรเหล่านี้จะมีเจ้าหน้าที่ของรัฐ กฎหมาย กฎระเบียบ ทางราชการกำกับดูแลและให้การสนับสนุน

๒. องค์กรชาวบ้านแบบไม่เป็นทางการ มักมีชื่อเรียกเป็นกลุ่มที่ชาวบ้านรวมตัวกันทำกิจกรรมพัฒนาต่างๆ เช่น กลุ่มสตรี กลุ่มทอผ้า กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นต้น กลุ่มเหล่านี้มักมีกฎระเบียบไม่มากนัก และไม่ขึ้นต่อทางราชการ หรือเอกชนที่เข้าไปจัดตั้ง แต่จะขึ้นอยู่ด้วยความสมัครใจ และการกำหนดกฎเกณฑ์ขึ้นมาเองจึงค่อนข้างอิสระ และมักจัดรูปแบบโครงสร้างองค์กรตามเนื้อหาของงานหรือกิจกรรมที่ดำเนิน

๓. องค์กรชาวบ้านที่รวมตัวกันเป็นเครือข่าย อาจเป็นองค์กรที่ชาวบ้านจัดตั้งขึ้นเอง หรือมีองค์กรพัฒนาเอกชน ราชการ เข้าไปสนับสนุนการรวมกิจกรรมที่คล้ายๆ กัน เป็นกลุ่มก้อน หรือ รวมปัญหาหลายๆ ปัญหาเข้าด้วยกัน เช่น ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาเกี่ยวกับผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

๔. องค์กรที่ชาวบ้านจัดตั้งขึ้นมาเอง โดยไม่มีการจัดโครงสร้างองค์กรอย่างชัดเจน แต่จะมีการยอมรับผู้นำคนใดคนหนึ่งเข้ามาเป็นหัวหน้า และยอมรับฟังคำสั่งต่างๆ เช่น การรวมตัวเพื่อดูแลรักษาต้นน้ำลำธาร คัดกรองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

สรุปได้ว่า “กลุ่ม” หมายถึง การรวมตัวกันของบุคคลตั้งแต่สองคน ขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่ชัด และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันตลอดจนมีบรรทัดฐาน ความสามัคคี การแสดงพฤติกรรมและโครงสร้างกลุ่มที่ชัดเจน การรวมกันเป็นกลุ่มต้องประกอบด้วย

๑. มีสมาชิกตั้งแต่สองคนขึ้นไป
๒. มีจุดประสงค์ของการรวมกันที่แน่นอน
๓. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก
๔. มีบรรทัดฐาน (Norms) ที่กลุ่มกำหนดขึ้นมาเพื่อให้สมาชิกถือปฏิบัติ

๕. มีความสามัคคี ความผูกพัน และการรวมตัว
๖. มีการแสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่สมาชิก
๗. มีโครงสร้างของกลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเส้นทางการติดต่อและการปฏิบัติระหว่างสมาชิก

ลักษณะกลุ่มที่พึงตนเองได้

๑. กลุ่มมีผู้นำที่ดี
๒. สมาชิกมีความเต็มใจทำงานเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย
๓. มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ทำได้จริง มีความสอดคล้องกับความสามารถของผู้นำและสมาชิก รวมทั้งต้องมีความร่วมมือกันภายในกลุ่มเป็นอย่างดี
๔. สมาชิกมีความสนใจในกิจกรรมกลุ่มอย่างแท้จริง
๕. กลุ่มมีการตัดสินใจที่เป็นอิสระด้วยตนเอง
๖. ผู้นำ และสมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผน และควบคุมการทำงานซึ่งกันและกัน

โดยในทางปฏิบัติ “กลุ่ม” จะเป็นการรวมตัวกันมากกว่า ๑๐ คน โดยกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ มีองค์ประกอบหลักในการพิจารณาซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงาน หรือมีการส่งเสริม/สนับสนุน โดยใช้หลัก ๕ ก (กลุ่มสมาชิก คณะกรรมการ กติกา กิจกรรม และ กองทุน)

ขั้นตอนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่ม

ขั้นตอนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มให้เข้มแข็ง ประกอบด้วย
บันได ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่ม

๑. สำรวจสถานการณ์และความต้องการของชุมชน

เป็นการหาข้อมูล เพื่อทำให้ได้รู้สถานการณ์ ที่แท้จริงและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน โดยการ

- ๑.๑ ร่วมกับภาคีการพัฒนาสำรวจชุมชน
- ๑.๒ นำข้อมูลชุมชนมาวิเคราะห์
- ๑.๓ จัดเวทีเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- ๑.๔ จัดทำประชาพิจารณ์ชุมชน

๒. วิเคราะห์ปัญหาชุมชนและผลประโยชน์ของชุมชน

เพื่อให้รู้ความต้องการ ปัญหาของชุมชน รู้กิจกรรมที่จะ

ดำเนินการ

๓. แสวงหาผู้นำ/จัดตั้งกลุ่ม

๓.๑ แสวงหาผู้นำที่มีความสามารถและเข้าใจการดำเนินกิจกรรม

๓.๒ จัดตั้งกลุ่มที่เกิดจากการเรียนรู้และความต้องการของสมาชิก

๔. สนับสนุนและพัฒนากลุ่ม

๔.๑ ผู้นำ พัฒนาตนเอง เป็นการสร้างผู้นำด้วยการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการ

๔.๒ สมาชิก เพิ่มพูนความรู้ สร้างความเป็นเจ้าของ มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน

๔.๓ กิจกรรม มีระบบข้อมูล แผนดำเนินงานของกลุ่ม และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

๔.๔ บุรณาการกลุ่ม มีการขยายผล ต่อยอด สร้างเครือข่าย และจัดตั้งเป็นนิติบุคคล เมื่อผลการดำเนินงานของกลุ่มมีความเข้มแข็งพึ่งตนเองได้

๔.๕ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และการพัฒนากลุ่ม

๕. ติดตามและประเมินผล

๕.๑ โดยกลุ่มประชุมสมาชิก คณะกรรมการตรวจสอบ ถอดบทเรียน เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ และมีการประชาสัมพันธ์

๕.๒ โดยเจ้าหน้าที่ ประเมินผลทางการ/ไม่เป็นทางการอย่างต่อเนื่องและนำข้อมูลมาพัฒนากลุ่ม

๕.๓ ภาวการณ์พัฒนา

- ตรวจบัญชีโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

- มีการวิจัยและพัฒนา โดยกรมการพัฒนาชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สิ่งบ่งชี้ความเข้มแข็งของกลุ่ม

๑. สมาชิกมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อกัน และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

๒. มีแผนการดำเนินงาน

๓. มีเครือข่ายในการทำงาน

๔. คณะกรรมการมีภาวะผู้นำสูง มีธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการกลุ่ม

๕. กลุ่มมีกิจกรรมต่อยอด/ขยายกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา และเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่ม

๖. มีผลผลิตของกลุ่มที่เป็นรูปธรรม

๗. มีหลักฐาน/เอกสารสมบูรณ์

กลุ่มอาชีพ

ความหมายกลุ่มอาชีพ

อาชีพ ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายไว้ว่า คือ การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน

อาชีพที่เป็น **สัมมาชีพ** หมายถึง อาชีพที่ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม และมีรายได้มากกว่ารายจ่าย เป็นความพยายามที่จะปรับจากการทำมาหากินเป็นทำมาค้าขาย โดยไม่ได้เอากำไรสูงสุดเป็นตัวตั้ง หรือเป็นเป้าหมายสุดท้าย และต้องคำนึงถึงความเป็นทางสังคม กล่าวคือ ความสุขของตนเองและคนทำงาน รวมถึงประโยชน์ของผู้บริโภค และผู้รับบริการเป็นหลัก

กลุ่มอาชีพ หมายถึง การรวมตัวของชาวบ้านที่ประกอบอาชีพเดียวกัน ดำเนินกิจกรรมด้านอาชีพ กิจกรรมผลิต และจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานของกลุ่ม มีระเบียบข้อบังคับ

กลุ่มอาชีพ ตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน หมายถึง กลุ่มอาชีพที่จัดตั้งขึ้นใหม่จากการรวมตัวของผู้แทนครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมาย ตั้งแต่ ๕ ครัวเรือนขึ้นไป ซึ่งผ่านการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน เรียกว่า ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนที่มีการประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภทอาชีพเดียวกัน

เส้นทาง

ล้มมาชีพ...

สู่ความสำเร็จ

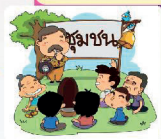
ล้มมาชีพ อาชีพที่ไม่เบียดเบียนตนเอง
ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม
มีรายได้มากกว่ารายจ่าย ปรับจากการ
“ทำมาหากิน” เป็น “ทำมาค้าขาย”
โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมทางสังคม

กระบวนการสร้าง
ล้มมาชีพชุมชน

ใช้หลัก “ชาวบ้านสอนชาวบ้าน”
ในสิ่งที่เขาอยากทำ ตามแนว
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สร้างอาชีพ
สร้างรายได้
สู่ชีวิตที่ยั่งยืน

จัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพ

สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
การตลาด และเชื่อมโยงสู่ OTOP

สอนอาชีพ ให้ครัวเรือน

สร้างทีม
วิทยากร
ล้มมาชีพชุมชน

ฝึกอบรมปราชญ์ชุมชน
เป็นวิทยากร
ล้มมาชีพชุมชน

ค้นหาปราชญ์ชุมชน
ด้านอาชีพ

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน
Community Development Department

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

๑. เพื่อส่งเสริมให้ครัวเรือนสมาชิกชุมชนมีการรวมกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และก่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่อง

๒. เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ ในด้านการผลิต การตลาด และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก้าวไปสู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน

๓. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสมาชิก ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนและวิธีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

๑. ประชาสัมพันธ์เชิญชวน ครัวเรือนสมาชิกชุมชน ที่ประกอบอาชีพเดียวกัน หรือประเภทอาชีพเดียวกันเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ

๒. ประชุมหรือจัดเวทีสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยอธิบาย วัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ความสำคัญของกลุ่มที่มีต่อสมาชิกกลุ่มและชุมชนรวมถึงกิจกรรม ที่สมาชิกจะร่วมกันทำตามความต้องการและเหมาะสมกับศักยภาพ สภาพท้องถิ่น

๓. ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ โดยสมาชิกร่วมกันกำหนดองค์ประกอบพื้นฐานของกลุ่ม ดังนี้

- ตั้งชื่อกลุ่มตามความเห็นชอบของสมาชิก โดยเริ่มต้นด้วยคำว่า “กลุ่มอาชีพ.....” และอาจให้มีคำขวัญประจำกลุ่ม
- กำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม เพื่อบอกจุดหมายที่ชัดเจนในการดำเนินงานของกลุ่ม
- กำหนดที่ตั้งกลุ่ม เพื่อเป็นสถานที่ จุดศูนย์รวมสำหรับดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม
- เลือกคณะกรรมการประกอบด้วยตำแหน่งหลัก คือ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิกและประชาสัมพันธ์ โดยสมาชิกในกลุ่มเลือกกันเอง เพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มในการบริหารงาน การติดต่อประสาน การดำเนินงานต่างๆ กับหน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้อง
- จัดทำกติกาของกลุ่มเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันระหว่างสมาชิกกลุ่มและกรรมการ
- จัดทำแผนปฏิบัติการของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

๔. รวบรวมข้อมูลกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่มอาชีพดำเนินการจัดทำ และรวบรวมข้อมูลการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย บันทึกการประชุมฯ ข้อบังคับกลุ่ม รายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม รายชื่อสมาชิกกลุ่ม แผนงาน/กิจกรรมกลุ่ม และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕. ยื่นจดทะเบียนกลุ่มอาชีพ คณะกรรมการกลุ่มอาชีพ นำข้อมูลกลุ่มยื่นเสนอขอจัดตั้งกลุ่มอาชีพ กับสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอ โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูลและเอกสารประกอบ แล้วออกหนังสือแสดงการ จดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพพร้อมรายงานการจัดตั้งกลุ่มอาชีพไปยัง จังหวัดเพื่อรายงานกรมการพัฒนาชุมชน

๖. กลุ่มอาชีพดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ ที่ได้ร่วมกัน จัดทำขึ้น

๗. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/ทีมสนับสนุนฯ/ทีมวิทยากร สัมมาชีพชุมชน ติดตามสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

๘. ประสานหน่วยงานภาคีการพัฒนา เพื่อสนับสนุน การพัฒนา กลุ่มอาชีพในด้านต่างๆ เช่น การเข้าถึงปัจจัยการผลิต องค์กรความรู้ การตลาด การประชาสัมพันธ์ การบริหารจัดการ

คุณสมบัติของกลุ่มอาชีพที่ขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

๑. เป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ที่ตั้งกลุ่ม และมีสัญชาติไทย
๒. มีจำนวนสมาชิกตั้งแต่ ๕ คน ขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภทอาชีพเดียวกัน และมีความสมัครใจในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม
๓. มีการบริหารงานโดยคณะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งของสมาชิก
๔. มีข้อบังคับ กติกา หรือ ระเบียบของกลุ่มที่ชัดเจนและสมาชิกรับทราบ
๕. มีการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพของสมาชิกโดยรวมมิใช่เพื่อประโยชน์ต่อบุคคลใดเป็นการเฉพาะ
๖. มีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มที่ชัดเจน
๗. มีสถานที่ตั้งกลุ่มที่เหมาะสม

เอกสารในการขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

๑. รายชื่อสมาชิกกลุ่ม
๒. รายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม
๓. กติกา ระเบียบ หรือ ข้อบังคับของกลุ่ม
๔. แผนการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพของสมาชิก
๕. บันทึกรายงานการประชุมจัดตั้งกลุ่ม
๖. หลักฐานประธานกลุ่ม (สำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน)
๗. ภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ เช่น สถานที่ประกอบกิจการการประชุมกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เป็นต้น

การบริหารกลุ่มอาชีพ

การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มอาชีพให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกันของสมาชิก รวมถึงทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็งสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้หลัก ๕ ก ดังนี้

ก ที่ ๑ : กลุ่ม/สมาชิก

- กลุ่มเป็นการรวมตัวกันของคนที่มีความสมัครใจพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มที่มีอาชีพเดียวกัน หรือประเภทอาชีพเดียวกัน อย่างน้อย ๕ คน ขึ้นไป

- ที่ตั้งของกลุ่ม ควรเลือกสถานที่ที่เป็นที่สาธารณะ หรือสถานที่ที่มีความพร้อมสามารถเป็นศูนย์กลางการดำเนินงานของกลุ่มสมาชิกสามารถเดินทางไปมาสะดวก และควรมีการขอใช้สถานที่ให้ถูกต้อง

- สมาชิก เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กลุ่มกำหนด เช่น มีภูมิลำเนา หรือถิ่นอาศัยเดียวกับสถานที่ตั้งกลุ่ม มีความรู้ความเข้าใจ และเห็นชอบในหลักการของกลุ่ม รวมถึงพร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงของกลุ่ม และสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มด้วยความสมัครใจ

- บทบาทหน้าที่ของสมาชิกคือ เข้าร่วมการประชุมและแสดงข้อคิดเห็น ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่ม นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาอาชีพ ร่วมกำหนดและปฏิบัติตามระเบียบของกลุ่ม

ก ที่ ๒ : กรรมการ

กรรมการ คือ กลุ่มคนซึ่งได้รับมอบหมายและเป็นตัวแทนจากสมาชิกให้บริหารกลุ่มนั้นๆ ซึ่งกลุ่มจะมั่นคงและบรรลุผลเพียงใดขึ้นอยู่กับคณะกรรมการที่ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ การแต่งตั้งคณะกรรมการ ควรมีจำนวนเป็นเลขคี่ เพื่อให้สัดส่วนของการออกเสียงมีความเป็นเอกฉันท์ จำนวนอยู่ระหว่าง ๕ – ๒๑ คน มีวาระการดำรงตำแหน่งอยู่ระหว่าง ๑ – ๔ ปี

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการคือ ดำเนินการร่างระเบียบหรือข้อบังคับกลุ่ม โดยความเห็นชอบของสมาชิกกลุ่ม จัดให้สมาชิกร่วมกัน ประชุมแสดงความคิดเห็นและวางแผนการดำเนินกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน จัดให้มีบริการแก่สมาชิกในด้านต่างๆ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตำแหน่งของกรรมการ ประกอบด้วย

-ตำแหน่งหลัก คือ ประธาน รองประธาน เลขานุการ
เหรัญญิก ปฏิคม และประชาสัมพันธ์

โดยบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละตำแหน่งมีดังนี้

๑. ประธาน

- เป็นประธานในที่ประชุมกำหนดเรื่องที่จะเข้าประชุม กำหนดแผนการประชุม เพื่อให้ได้มติ นโยบาย แผนงาน วิธีการ ขั้นตอนของการปฏิบัติงาน
- จัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่มร่วมกับคณะกรรมการ โดยความเห็นชอบของสมาชิก

- ประชาสัมพันธ์ข่าวสารไปสู่สมาชิก
- ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิบัติตามมติที่ประชุม

๒. รองประธาน

- ติดต่อประสานงาน และร่วมกับประธานในการปฏิบัติงานต่างๆ
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ประธาน หรือที่ประชุมกลุ่มมอบหมาย

๓. เลขานุการ

- รวบรวมเรื่องต่างๆ ให้ประธานกรรมการเพื่อพิจารณา หรือสั่งการให้นำเข้าที่ประชุม
- จัดทำรายงานการประชุมและจดบันทึกต่างๆ ในการดำเนินงานของคณะกรรมการ
- ติดต่อประสานงานกับคณะกรรมการและสมาชิก
- ปฏิบัติตามที่ประธาน หรือที่ประชุมกลุ่มมอบหมาย

๔. เกร์ญญิก

- จัดทำทะเบียนต่างๆ หลักฐานการรับ-จ่ายเงินของกลุ่ม
- ดำเนินการติดตามและควบคุมเกี่ยวกับการเงินและบัญชีของกลุ่ม
- รับผิดชอบเก็บรักษาเงินของกลุ่ม
- ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ประชุมกลุ่มมอบหมาย

๕. ปฏิคม

- ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการต้อนรับ การประสานงาน การอำนวยความสะดวก การสร้างความเป็นมิตร อบอุนใจ การให้ความสะดวกสบาย การให้ข้อมูล ข่าวสาร การปฏิบัติตามคำร้องขอ และการให้ความช่วยเหลือตามสมควร
- ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ประชุมกลุ่มมอบหมาย

๖. ประชาสัมพันธ์

- ติดต่อประสานงาน และเผยแพร่ข่าวสารหรือแจ้งเรื่องราวต่างๆ ซึ่งที่ประชุมได้ลงมติไว้แล้ว ให้คณะกรรมการกลุ่มอาชีพ สมาชิกหรือผู้เกี่ยวข้อง ได้รับทราบ
- เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคณะกรรมการ หรือสมาชิกด้วยกัน กับหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ประชุมกลุ่มมอบหมาย
- ตำแหน่งอื่นๆ เช่น การตลาด บัญชี ออกแบบ ฝ่ายศิลป์ ฝ่ายขาย ฝ่ายผลิต ฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายรับออเดอร์ ฝ่ายแปรรูป ฝ่ายตรวจนับ ฝ่ายตรวจสอบคุณภาพ เป็นต้น
- ที่ปรึกษา อาจแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับกลุ่มอาชีพนั้นๆ เช่น ด้านการเกษตร ด้านเคหกิจเกษตร ด้านส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น

ก ที่ ๓ : กฎ กติกา ระเบียบข้อบังคับกลุ่ม

กฎ กติกา ระเบียบข้อบังคับกลุ่ม ควรทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ระหว่างสมาชิกและคณะกรรมการ วิธีการอาจเป็นการร่วมกันร่างขึ้นมาเอง หรืออาศัยกฎหมายอื่นมารองรับ การกำหนดสาระสำคัญในระเบียบอาจกำหนดเป็นหมวดหมู่ ดังนี้

หมวดที่ ๑ ข้อความทั่วไป ประกอบด้วย ชื่อกลุ่ม ที่ตั้งกลุ่ม วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

หมวดที่ ๒ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

หมวดที่ ๓ สมาชิกกลุ่ม ประกอบด้วย คุณสมบัติของสมาชิก การสมัครเข้าเป็นสมาชิก บทบาทหน้าที่ของสมาชิก การพ้นจากสมาชิก

หมวดที่ ๔ เงินทุนของกลุ่ม ที่มาเงินทุนของกลุ่ม การใช้จ่าย เงินทุนของกลุ่ม

หมวดที่ ๕ การดำเนินงานของกลุ่ม ประกอบด้วย กิจกรรมของกลุ่ม วิธีการดำเนินกิจกรรม การจัดสรรประโยชน์หรือกำไรของกลุ่ม

หมวดที่ ๖ คณะกรรมการบริหารกลุ่ม ประกอบด้วย คุณสมบัติของคณะกรรมการ จำนวนคณะกรรมการ โครงสร้างของคณะกรรมการ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ วิธีการคัดเลือก วาระในการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การประชุมของ คณะกรรมการและสมาชิก

หมวดที่ ๗ การแก้ไขหรือเพิ่มเติมระเบียบ กำหนดวิธีการ แก้ไขหรือเพิ่มเติมระเบียบ

หมวดที่ ๘ บทเฉพาะกาล ใครเป็นผู้ลงนามในระเบียบ วันที่ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้

ก ที่ ๔ : กองทุน

กองทุนของกลุ่มอาชีพอาจเป็นเงินหรือเครื่องมือ ที่ทำให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินการได้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่มาของทุน ได้แก่

๑. ทุนจากการระดมหุ้นของสมาชิกควรกำหนดจำนวนหุ้นของสมาชิกให้ชัดเจนเพื่อใช้เป็นทุนตั้งต้นในการดำเนินงานของกลุ่ม

๒. ทุนจากภาครัฐ/ เอกชน เช่น ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณเงินบริจาค เงินสมทบจากเครือข่าย หรือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

๓. ทุนจากการจัดกิจกรรม เช่น จำหน่ายข้าวเปลือก เส้นฝ้ายแล้วหักรายได้เข้ากลุ่ม

๔. ทุนจากการกู้ยืม แบ่งเป็น

แหล่งทุนภายในชุมชน เช่น เงินกู้จากสหกรณ์ฯ กองทุนหมู่บ้านฯ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เครือญาติ

แหล่งทุนภายนอกชุมชน
เช่น สถาบันการเงินต่างๆ
(ธกส. ออมสิน SME ฯลฯ)

ก ที่ ๕ : กิจกรรม

เป็นสิ่งที่สมาชิกกลุ่มร่วมกันปฏิบัติ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและชุมชน โดยมีการกำหนดเป็นแผนกิจกรรมต่างๆ เช่น การประชุมการวางแผนการผลิตและจำหน่าย การระดมทุนของกลุ่ม การพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิก การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ การจัดสวัสดิการ การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

กิจกรรมของกลุ่ม ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้กลุ่มมีชีวิต บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ดังนั้น คณะกรรมการจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้กลุ่มมีแผนและดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ โดยกิจกรรมของกลุ่มต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วม ก่อให้เกิดความร่วมมือและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง ชุมชนพึ่งตนเองได้ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนากลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพที่สามารถดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอาชีพได้อย่างยั่งยืนนั้น กลุ่มอาชีพจำเป็นต้องมีการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

การบริหารจัดการ

- การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม
- การมีกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง
- การแบ่งปันผลประโยชน์ของกลุ่มที่เหมาะสม เป็นธรรม และสมาชิกมี ความพึงพอใจ

- การมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- การมีกฎระเบียบ กติกาที่เป็นที่ยอมรับของทุกคน
- มีการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงาน
- มีกิจกรรมสร้างแรงจูงใจ เช่น การให้รางวัล การยกย่อง ชมเชย

การพัฒนาด้านการผลิต

- ปริมาณผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย
- คุณภาพผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย
- ความหลากหลายของผลผลิต
- การพัฒนาต่อยอดของผลผลิต

การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์

- การคัดวัตถุดิบที่มีคุณภาพ คำนึงถึงความปลอดภัยและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติ
- การใช้ภูมิปัญญา/ วัฒนธรรม เป็นฐานในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น การหมักโคลนผ้า
- การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- มีการนำเทคโนโลยี/ องค์ความรู้ใหม่ มาใช้ในการดำเนินงาน
- การขอเครื่องหมายรับรองคุณภาพ เช่น มผช. อย. ฮาลาล เป็นต้น

การส่งเสริมช่องทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์เป็น
การเปิดโอกาสในการสร้างการรับรู้ และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ
กลุ่มอาชีพ ดังนี้

- ณ ที่ทำการกลุ่ม
- ตลาดในชุมชน
- ร้านโอท็อป
- ร้านค้าในโรงแรม/ ที่พัก/ แหล่งท่องเที่ยว
- ร้านจำหน่ายของฝาก/ จุดพักรถนักท่องเที่ยว
- งานแสดงสินค้าของหน่วยงานราชการเช่น ที่ว่าการอำเภอ
ศาลากลางจังหวัด ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ฯลฯ
- งานแสดงสินค้าของภาคเอกชน
- การประชาสัมพันธ์ทางสื่อสิ่งพิมพ์ไปสเตอร์ แผ่นพับ
แผ่นปลิว
- สื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ ไลน์ เฟซบุ๊ก กระดานสินค้า

การจัดสรรผลกำไร

- การจัดสรรสวัสดิการ เช่น การจัดฌาปนกิจ ค่ารักษาพยาบาล ทุนการศึกษา จัดทำประกันชีวิต ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ซื้อและซ่อมวัสดุ อุปกรณ์
- พัฒนาสาธารณประโยชน์ เช่น พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- ส่งเสริมและพัฒนาคณะกรรมการและสมาชิก เช่น ศึกษาดูงาน, ให้อภัยเงิน, ค่าตอบแทนคณะกรรมการ, ค่าตอบแทนคนจำหน่ายสินค้า, สมาชิกอภัยเงินเป็นทุนหมุนเวียน
- การจัดสรรเป็นทุนของกลุ่ม
- การปันผลแก่สมาชิก

การนำกลุ่มอาชีพเข้าสู่ OTOP

กลุ่มอาชีพตามแนวทางสามาชีพชุมชน ในปี ๒๕๖๐ จะมีการจัดตั้งขึ้นไม่น้อยกว่า ๒,๓๖๐ กลุ่ม หากกลุ่มอาชีพมีการบริหารจัดการที่ดี และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสามารถสร้างผลิตภัณฑ์ให้มีความพร้อมต่อการลงทะเลเบียนและคัดสรรหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ได้ จึงเป็นโอกาสในการพัฒนาของกลุ่มอาชีพที่จะก้าวต่อไปอีกระดับหนึ่ง

แนวคิด OTOP

จากแนวคิด “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” (One Tambon One Product : OTOP) ที่เน้นกระบวนการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ในแต่ละหมู่บ้าน ชุมชน หรือตำบล เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้แต่ละชุมชน ได้นำทรัพยากรภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการคุณภาพที่มีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่มเป็นที่ต้องการของตลาด สอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น โดยยึดหลักการพึ่งตนเองของชุมชน และรัฐพร้อมที่จะช่วยเหลือในด้านความรู้สมัยใหม่ และการบริหารจัดการ เชื่อมโยงสินค้าชุมชนสู่ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ประเภทผลิตภัณฑ์ OTOP

ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มอาชีพสามารถนำเข้าสู่ระบบลงทะเบียนและ
คัดสรรฯ แบ่งเป็น ๕ กลุ่มประเภท ดังต่อไปนี้

๑. ประเภทอาหาร หมายถึง ผลผลิตทางการเกษตรและ
อาหารแปรรูป ซึ่งได้รับมาตรฐาน อย., GAP, GMP, HACCP, Qmark,
มผช., มอก., มาตรฐานเกษตรอินทรีย์, ฮาลาล และมีบรรจุภัณฑ์เพื่อ
การจำหน่ายทั่วไป แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑.๑ ผลิตผลทางการเกษตรที่ใช้บริโภคสด เช่น พืชผัก ผลไม้
เช่น มะม่วง สับปะรด ส้มเขียวหวาน มังคุด ส้มโอ กล้วย เป็นต้น กรณี
พันธุ์ไม้ เช่น กิ่งพันธุ์มะม่วง กิ่งพันธุ์มะปราง ไม้ประดับ ฯลฯ
ไม่ถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียนได้

๑.๒ ผลิตผลทางการเกษตรที่เป็นวัตถุดิบและผ่านกระบวนการ
แปรรูปเบื้องต้น เช่น น้ำผึ้ง ข้าวสาร ข้าวกล้อง ข้าวฮาง เป็นต้น
เนื้อสัตว์แปรรูป เช่น เนื้อโคขุน เนื้อนกระจอกเทศแช่แข็ง หมูแดด
เดียว หมูยอ แหนม ไส้อั่ว ไส้กรอก ปลาอบรมควัน หอยจ๊อ เป็นต้น
อาหารประมงแปรรูป เช่น ไส้กรอกปลา ปลาช่อนแดดเดียว ปลาสด
แดดเดียว ส้มปลาตัว น้ำบูดู กะปิ กุ้งแห้ง น้ำปลา ปลาร้า เป็นต้น
กรณีสัตว์ที่มีชีวิต เช่น ไก่ชน ปลากัด ไม่ถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์
ที่ลงทะเบียนได้ เพราะไม่ผ่านกระบวนการแปรรูปเบื้องต้น

๑.๓ อาหารแปรรูปสำเร็จรูป/สำเร็จรูป เช่น ขนมเค้ก
เค้กถ้วย ขนมโมจิ เต้าส้อ กระยาสารท กล้วยฉาบ กล้วยอบ
มะขามปรงรส ทุเรียนทอด กะละแม กะหรี่ปั๊บ ขนมทองม้วน
ข้าวเกรียบ ข้าวแต่น้ำ น้ำพริกเผาและน้ำพริกต่างๆ แจ่วบอง น้ำจิ้มสุกี้
น้ำปลาหวาน ผักกาดดอง พริกไทย แคบหมู ไข่เค็ม กุนเชียง หมูทุบ
หมูแผ่น เป็นต้น

๒. ประเภทเครื่องดื่มน้ำ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ได้แก่ สุราแช่ สุรากลั่น สาโท อุ ไวน์ เหล้าขาว ๓๕-๔๐ ดีกรี เป็นต้น และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มประเภทพร้อมดื่ม ผลิตภัณฑ์ประเภทชงละลาย และผลิตภัณฑ์ประเภทชง เช่น น้ำผลไม้ น้ำสมุนไพร เครื่องดื่มรังกากาแฟคั่ว กาแฟปรุงสำเร็จ ชิงผงสำเร็จรูป มะตูม ผงชาใบหม่อน ชาจีน ชาสมุนไพร ชาชัก น้ำเก๋าก๊วย น้ำเต้าหู้ นมสด นมข้าวกล้อง เป็นต้น

๓. ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย หมายถึง ผ้าทอและผ้าถักจากเส้นใยธรรมชาติหรือเส้นใยสังเคราะห์ รวมทั้งเสื้อผ้า/เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องแต่งกายที่ใช้ประดับตกแต่งประกอบการแต่งกายทั้งเพื่อประโยชน์ในการใช้สอยและเพื่อความสวยงาม

๓.๑ ผ้า หมายถึง ผลิตภัณฑ์ผ้าผืนที่ทำจากเส้นใย เส้นด้าย นำมาทอถักเป็นผืนมีลวดลายเกิดจากโครงสร้างการทอหรือตกแต่งสำเร็จบนผืนผ้า ทำด้วยมือ หรือเครื่องจักร รวมถึงผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มซึ่งเป็นเส้นใยธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์ สิ่งทอ และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้าเป็นหลักและมีวัสดุอื่นๆ เป็นองค์ประกอบผสม เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าโสร่ง ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่ ผ้าบาติก ผ้าถุง ผ้าปักชาวเขา ผ้าคลุมผม หมวกกะปิเยาะ ผ้าพันคอ เสื้อผ้าสำเร็จรูปบุรุษ - สตรี เป็นต้น

๓.๒ เครื่องแต่งกาย หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประดับตกแต่งประกอบการแต่งกายที่ทำจากวัสดุทุกประเภทเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย เช่น รองเท้า เข็มขัด กระเป๋าคาด เป็นต้น และเพื่อความสวยงาม เช่น สร้อย แหวน ต่างหู เข็มกลัด กำไล นาฬิกาข้อมือ เนคไท หมวกแฟชั่น เป็นต้น

๔. ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีไว้ใช้หรือตกแต่งประดับในบ้าน สถานที่ต่างๆ เช่น เครื่องใช้ในบ้าน เครื่องครัว เครื่องเรือน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้สอย หรือประดับตกแต่ง หรือให้เป็นของขวัญ เพื่อให้ผู้รับนำไปใช้สอยในบ้าน ตกแต่งบ้าน รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น และสินค้านั้นต้องไม่ผลิตโดยใช้เครื่องจักรเป็นหลัก และใช้แรงคนเป็นส่วนเสริมหรือไม่ใช้แรงงานคน โดยประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก แบ่งออกเป็น ๗ กลุ่ม ดังนี้

๔.๑ ไม้ หมายถึง ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก ที่มีวัสดุที่ทำจากไม้เป็นหลัก เช่น ไม้แกะสลัก เฟอร์นิเจอร์ กล่องไม้ นาฬิกาไม้ ตั้งโต๊ะ โคมไฟกะลามะพร้าว ของเล่นเด็ก เครื่องดนตรี ตู้พระธรรม เรือจำลอง แจกันไม้ กรงนก ไม้แขวนเสื้อ เป็นต้น

๔.๒ จักสาน ถักสาน หมายถึง ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก ที่มีวัสดุที่เป็นเส้นใยธรรมชาติ หรือวัสดุสังเคราะห์ใดๆ เช่น พลาสติกนำมาจักสาน หรือถักสานถักทอเป็นรูปร่าง เช่น ตะกร้า กระจุตสาน เสื่ออก ที่รองจานทำจากเสื่ออก ที่ใส่ของทำจากพลาสติกสาน กระจาด กระบุง กระดัง กระติบข้าว เชือกมัด เปलयวน โคมไฟ ผักตบชวา ไม้กวาด กระเช้าเถาวัลย์ พรหมเช็ดเท้า ฝาชี หมวกสานไม้ไผ่ เป็นต้น

๔.๓ ดอกไม้ประดิษฐ์/วัสดุจากเส้นใยธรรมชาติ หมายถึง ดอกไม้ ต้นไม้ กล้วยไม้ผลไม้ที่ไม่ใช่สิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติ แต่ทำจากวัสดุต่างๆ เพื่อเลียนแบบธรรมชาติหรือและผลิตภัณฑ์ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก ที่มีวัสดุที่ทำจากกระดาษเป็นหลัก เช่น ดอกกระดาษ กล่องกระดาษ ต้นไม้ประดิษฐ์ ผลไม้ประดิษฐ์ เป็นต้น

๔.๔ โลหะ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึกที่ทำจากโลหะต่างๆ เช่น เงิน ทองเหลือง ดีบุก สแตนเลส ทอง สังกะสี เป็นต้น เป็นส่วนประกอบหลัก เช่น ข้อนส้อม มีด ผลิตภัณฑ์ภาชนะที่ใช้โลหะ ภาชนะที่ทำจากสแตนเลสทึบ ทองเหลืองทึบ พิวเตอร์บรอนซ์ แกะสลักที่ใช้ตกแต่งสถานที่ต่างๆ เป็นต้น

๔.๕ เซรามิก/เครื่องปั้นดินเผา หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีการนำวัสดุประเภทดินสอพอไปขึ้นรูปและนำไปเผาด้วยความร้อนสูง เพื่อเป็นภาชนะ ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก เช่น เบญจรงค์ ถ้วยชาม ภาชนะกระเบื้องเซรามิก โอ่ง อ่าง กระจกต่างๆ เป็นต้น

๔.๖ เคหะสิ่งทอ หมายถึง ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก ที่มีวัสดุทำจากผ้ามีการตัดเย็บ เช่น ชุดเครื่องนอน พรมเช็ดเท้า ผ้าปูโต๊ะ ถูมือถักสำหรับทำการเกษตร เป็นต้น

๔.๗ อื่นๆ ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก หรือ ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ใช้วัสดุอื่นใดนอกเหนือ จาก ข้อ ๔.๑-๔.๖ เช่น ทำจากพลาสติก เรซิน แก้ว เทียน วัสดุเปเปอร์มาเช่ กระจก ซีเมนต์ ต้นไม้มงคล ตัดจากดินไทย ผลไม้เผาตุ๋นกลั่น พระพุทธรูป เป็นต้น

๕. ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร หมายถึง ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรหรือมีสมุนไพรเป็นส่วนประกอบ อาจใช้ประโยชน์ และอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ได้แก่ ยาจากสมุนไพร เครื่องสำอางสมุนไพร วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน เช่น น้ำยาล้างจานสมุนไพร สมุนไพรไล่ยุงหรือกำจัดแมลง และรวมถึงผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่ใช้ทางการแพทย์ เช่น น้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ เป็นต้น โดยประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม

๕.๑ ยาจากสมุนไพร

๕.๒ เครื่องสำอางสมุนไพร

๕.๓ วัตถุดิบสมุนไพรที่ใช้ในบ้านเรือน

มาตรฐานของกลุ่มอาชีพ

มาตรฐานของกลุ่มอาชีพ มีตัวบ่งชี้ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และความเข้มแข็งของกลุ่ม/ องค์กร เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนากลุ่ม ตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน แบ่งเป็น ๓ ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีองค์ประกอบ ๓ องค์ประกอบ และมีตัวบ่งชี้แตกต่างกัน จำนวน ๒๗ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานกลุ่ม/องค์กร ๓ X ๓

๑. ด้านบริหารงาน มี ๓ องค์ประกอบ ดังนี้

๑.๑ กองทุน มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- ๑) สมาชิกมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่า ๗๐
- ๒) การบริหารเงินทุนจัดสรรได้ชัดเจนอย่างมีระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดหลักธรรมาภิบาล
- ๓) การควบคุมงานอย่างมีระบบ

๑.๒ กฎระเบียบ มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- ๑) ทิมา สมาชิกมีส่วนร่วม และเป็นลายลักษณ์อักษร
- ๒) องค์ประกอบครอบคลุม ทันสมัย เป็นปัจจุบัน
- ๓) มีการประกาศใช้และนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง

๑.๓ กิจกรรมของกลุ่ม มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- ๑) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์กลุ่ม ไม่ผิดกฎหมาย และกฎระเบียบของกลุ่ม รวมทั้งศีลธรรมอันดี
- ๒) กิจกรรมทำต่อเนื่อง/ ก้าวหน้า/ สำเร็จ
- ๓) มีแผนการจัดสวัสดิการเพื่อสมาชิก/ ชุมชน สามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างน้อย ๓ เรื่อง

๒. ด้านบริหารคน มี ๓ องค์ประกอบ ดังนี้

๒.๑ กรรมการ มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- ๑) คณะกรรมการต้องมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก และ/หรือแต่งตั้งตามระเบียบฯ
- ๒) การทำงานตามบทบาทหน้าที่ (ทั้งคณะ)
- ๓) มีแผนปฏิบัติการของคณะกรรมการชัดเจน

๒.๒ สมาชิก มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- ๑) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม
- ๒) ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบกลุ่ม
- ๓) กลุ่มมีสมาชิกเพิ่มขึ้น

๒.๓ คนในชุมชน มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- ๑) คนในชุมชนรู้ว่ามียุทธศาสตร์ และให้การยอมรับ
- ๒) คนในชุมชนสนับสนุนกลุ่ม (ร่วมทำกิจกรรม/ เข้าเป็นสมาชิกเพิ่ม)
- ๓) มีการแลกเปลี่ยน รับฟังข้อคิดเห็นคนในชุมชน และนำมาปรับปรุงการทำงาน

๓. ด้านบริหารผลประโยชน์ มี ๓ องค์ประกอบ

๓.๑ ผลประโยชน์ต่อสมาชิก

- ๑) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และระเบียบฯ
- ๒) การจัดสรรทั่วถึง/ เป็นธรรม/ หลากหลายรูปแบบ
- ๓) ถูกต้องตามระเบียบ (พัฒนาสมาชิก/ การเรียนรู้/ เพิ่มศักยภาพ)

๓.๒ ประโยชน์ต่อกลุ่ม

- ๑) มีการดำเนินการของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ
- ๒) มีการประกันความเสี่ยง
- ๓) พัฒนาขีดความสามารถของกรรมการและสมาชิก

๓.๓ ผลประโยชน์ต่อชุมชน มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- ๑) กิจกรรมดูแลคนในชุมชน
- ๒) กิจกรรมสาธารณประโยชน์ (กิจกรรมชุมชน/
โครงสร้างสาธารณะ)
- ๓) ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ

การจัดตั้งและพัฒนา กลุ่มอาชีพให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ มีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ดังนี้

๑. ด้านผู้นำ

- ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ในการจัดการธุรกิจ
- การกระจายอำนาจของผู้นำ

๒. ด้านสมาชิก

- ความรู้ทักษะและประสบการณ์
- จำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม
- การส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิก

๓. ด้านวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

- มีการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน
- ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์กลุ่มของสมาชิก
- ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์
- วัตถุประสงค์สอดคล้องกับสมาชิกกลุ่ม

๔. ด้านบริหารจัดการกลุ่ม

- การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม
- การมีกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง
- การแบ่งปันผลประโยชน์ของกลุ่ม
- การมีกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- การมีกฎระเบียบกติกาที่เป็นที่ยอมรับของทุกคน
- จำนวนสมาชิกที่พอใจในการได้รับผลประโยชน์

๕. ด้านการสื่อสารภายในกลุ่ม

- ความถี่ของการสื่อสาร/ การประชุมกลุ่ม
- รูปแบบการสื่อสารของกลุ่ม

๖. ด้านผลผลิต ผลงานของกลุ่ม

- ปริมาณผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย
- คุณภาพผลผลิต ผลงานได้ตามเป้าหมาย
- ความหลากหลายของผลผลิต
- ตลาดรองรับผลผลิต
- การพัฒนาต่อยอดของผลผลิต

๗. ด้านเงินทุนในกลุ่ม

- จำนวนเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่ม
- จำนวนการถือหุ้นของสมาชิก

ภาคผนวก

ตัวอย่าง ระเบียบกลุ่มอาชีพ.....

หมวดที่ ๑ ข้อความทั่วไป

ข้อ ๑ ชื่อระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบกลุ่มอาชีพ

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....

ข้อ ๒ ที่ตั้งกลุ่ม บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่เดือน

พ.ศ.....

หมวดที่ ๒ วัตถุประสงค์

ข้อ ๔ กลุ่มอาชีพหมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๔.๑ เพื่อส่งเสริมให้ครัวเรือนสมาชิกชุมชนมีการรวมกลุ่ม
ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และ
ก่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่อง

๔.๒ เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ ในด้านการผลิต
การตลาด และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก้าวไปสู่การ
เป็นผู้ประกอบการชุมชน

๔.๓ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน
สมาชิกตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หมวดที่ ๓ สมาชิกภาพ

ข้อ ๕ คุณสมบัติของสมาชิก

๕.๑ เป็นผู้มิมีภูมิลำเนาและถิ่นอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ตำบล
ซึ่งเป็นที่ตั้งกลุ่มอาชีพ

๕.๒ มีความรู้ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกลุ่ม ประกอบอาชีพประเภทเดียวกัน และสนใจงานพัฒนาอาชีพของกลุ่มอย่างจริงจัง

๕.๓ เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบและข้อตกลงของกลุ่ม

๕.๔ เป็นผู้ที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มฯ ได้มีมติเห็นชอบ ให้รับเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม

ข้อ ๖ การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

๖.๑ ต้องยื่นคำขอตามแบบใบสมัครของกลุ่ม

๖.๒ ต้องชำระค่าสมัคร/ ค่าธรรมเนียม จำนวน บาท

๖.๓ ค่าสมัคร/ ค่าธรรมเนียม ผู้สมัครเป็นสมาชิกจะเรียกคืนไม่ได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด

ข้อ ๗ หน้าที่ของสมาชิก

๗.๑ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของสมาชิกและคณะกรรมการ กฎ กติกา ระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม ตลอดจนวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่ม

๗.๒ การเข้าร่วมประชุมกลุ่ม และร่วมแสดงความคิดเห็น

๗.๓ ร่วมรับรู้แผน/กิจกรรมของกลุ่ม รู้ปัญหา ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบ

๗.๔ กระตุ้นให้ผู้นำกลุ่ม และเพื่อนสมาชิกปฏิบัติงานต่างๆ ที่เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มและสังคม

๗.๕ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง หรือขยายกิจกรรมให้กว้างขึ้น

ข้อ ๘ การพ้นจากสมาชิก

๘.๑ ตาย

๘.๒ ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการบริหารกลุ่ม

๘.๓ ที่ประชุมใหญ่สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียง
สองในสามของผู้เข้าประชุม

ข้อ ๙ การลาออกและให้ออกจากสมาชิก

๙.๑ การลาออกให้ทำหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการบริหาร
กลุ่ม

๙.๒ หากมีหนี้สิน ผู้ประสงค์จะลาออกต้องชำระหนี้ที่ตน
ยังผูกพันต่อกลุ่ม

ข้อ ๑๐ การให้ออกจากสมาชิก

หากสมาชิกจงใจฝ่าฝืน ระเบียบข้อตกลง มติของกลุ่มหรือ
แสดงตนเป็นปรปักษ์ หรือไม่ให้ความช่วยเหลือ ความร่วมมือ
แก่กลุ่ม ไม่ว่าด้วยประการใดๆ

หมวดที่ ๔ เงินทุนของกลุ่ม

ข้อ ๑๑ การแสวงหาเงินทุนของกลุ่ม

๑๑.๑ รับเงินค่าหุ้น สมาชิกทุกคนต้องลงหุ้นอย่างน้อย
หนึ่งหุ้น และลงหุ้นได้มากที่สุดไม่เกิน หุ้น หนึ่งหุ้นเท่ากับ
บาท ในกรณีที่สมาชิกจะขอเพิ่มหรือลดจำนวนหุ้นที่มีอยู่ในกลุ่ม
ให้นำเข้าที่ประชุมใหญ่สมาชิก โดยมติที่ประชุมใหญ่ให้ถือ
สองในสามของที่ประชุมเป็นที่สุด และในกรณีที่สมาชิกที่มีหนี้สิน
ต่อกลุ่มและหนี้สินอันเกิดจากการค้าประกัน ซึ่งมีมูลค่าเท่ากับหุ้น
ที่ตนถืออยู่ สมาชิกจะถอนเงินค่าหุ้นไม่ได้

๑๑.๒ เงินอุดหนุนจากส่วนราชการ องค์กรเอกชน และ
ผู้มีจิตศรัทธา

๑๑.๓ เงินรายได้อื่นๆ เช่น การจัดกิจกรรมของกลุ่ม
การกุศล

หมวดที่ ๕ การดำเนินงานของกลุ่ม

ข้อ ๑๒ เพิ่มพูนทักษะแก่สมาชิก มุ่งหวังให้สมาชิกเกิด
ความชำนาญสูงสุด พร้อมทั้งจะประกอบการในกิจกรรมนั้นๆ

ข้อ ๑๓ ดำเนินกิจกรรมในอาชีพ ให้เกิดซึ่งผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อ
แสวงหาผลประโยชน์ให้เกิดแก่กลุ่ม สมาชิกกลุ่ม และชุมชน โดย
กิจกรรมของกลุ่ม ประกอบด้วยการส่งเสริมการผลิต การจำหน่าย
การเสริมสร้างความรู้ การออม การแสวงหาเงินทุน และการจัด
ร้านค้าสวัสดิการ ฯลฯ

ข้อ ๑๔ การจัดสรรผลกำไร กลุ่มกำหนดการจัดสรรผลกำไร ดังนี้

๑๔.๑ ทุนดำเนินการ (ทุนของกลุ่ม) ร้อยละ.....

๑๔.๒ ปันผลแก่สมาชิกผู้ถือหุ้น ร้อยละ.....

๑๔.๓ จัดสวัสดิการแก่คณะกรรมการและสมาชิก
ร้อยละ.....

๑๔.๔ พัฒนาสาธารณประโยชน์ ร้อยละ.....

หมวดที่ ๖ คณะกรรมการบริหารกลุ่ม

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการประกอบด้วย

๑๕.๑ คณะกรรมการอำนวยการ (ประธาน รองประธาน
เลขานุการ ประชาสัมพันธ์ และเหรัญญิก)

๑๕.๒ คณะกรรมการฝ่ายผลิต

๑๕.๓ คณะกรรมการฝ่ายควบคุมคุณภาพ

๑๕.๔ คณะกรรมการฝ่ายตลาด

๑๕.๕ คณะกรรมการฝ่ายการเงิน

ข้อ ๑๖ ที่ปรึกษา คณะกรรมการบริหารมีอำนาจที่จะเชิญ
บุคคลภายนอก ซึ่งมีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถเฉพาะสาขา
และมีความเหมาะสม เป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม เพื่อแนะนำหรือให้
ความเห็นในการดำเนินงานทั่วไปของกลุ่ม

ข้อ ๑๗ คุณสมบัติของกรรมการ

๑๗.๑ เป็นสมาชิกกลุ่ม

๑๗.๒ สมาชิกที่เคยถูกถอดออกจากตำแหน่งจากคณะกรรมการบริหารไม่ว่าคณะใด จะไม่มีสิทธิ์รับเลือก เป็นกรรมการอีกภายในกำหนด ๑๒ เดือน นับแต่วันถูกถอดถอน

ข้อ ๑๘ กำหนดเวลาของกรรมการ กรรมการแต่ละคน มีอายุการเป็นกรรมการได้คราวละ.....ปี กรรมการที่ออกตามวาระมีสิทธิ์ได้รับเลือกให้เข้ามาเป็นกรรมการได้อีก

ข้อ ๑๙ การออกจากตำแหน่งกรรมการ

๑๙.๑ ตาย

๑๙.๒ ออกตามวาระ

๑๙.๓ ลาออกโดยทำหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการบริหาร และได้รับอนุมัติแล้ว

๑๙.๔ ขาดจากสมาชิกภาพ

๑๙.๕ ขาดจากการประชุมกรรมการสามครั้งติดต่อกัน โดยไม่ชี้แจงเหตุผลที่สมควรให้ที่ประชุมทราบที่ประชุมใหญ่มีมติถอดถอนรายบุคคลหรือทั้งคณะ

ข้อ ๒๐ อำนาจหน้าที่ของกรรมการ คณะกรรมการบริหาร มีหน้าที่รับผิดชอบในนโยบายของกลุ่มโดยตรงต่อสมาชิกและมีหน้าที่ดูแลให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มและทำหน้าที่ตัวแทนของกลุ่ม ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจที่จะกำหนดระเบียบต่างๆ โดยความเห็นชอบและมติของที่ประชุมใหญ่สมาชิกในการประชุมครั้งแรกของคณะกรรมการบริหาร ให้กำหนดยี่สิบวันนับแต่วันได้รับเลือกตั้งเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ งบประมาณของกลุ่ม แผนการดำเนินงานและตั้งงบประมาณรายรับ-รายจ่ายของกลุ่มการจัดสรรผลกำไร

ข้อ ๒๑ การประชุมคณะกรรมการ

คณะกรรมการสามารถเรียกประชุมได้ตามความจำเป็น แต่ต้องมีการประชุมอย่างน้อยเดือนละครั้ง ตามวัน เวลา และ สถานที่ที่ผู้มีหน้าที่นัดการประชุมกำหนด และคณะกรรมการ กำหนดให้มีการประชุมสมาชิก อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ

หมวดที่ ๗ การแก้ไขหรือเพิ่มเติมระเบียบ

ข้อ ๒๒ ระเบียบนี้ สามารถปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมได้โดยมติ ที่ประชุมคณะกรรมการ เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการ

หมวดที่ ๘ บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๓ ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการเป็นผู้ลงนาม ในระเบียบและมีผลบังคับใช้ในวันที่ประธานลงนาม

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ประธานกลุ่มอาชีพ

คำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน

เขียนที่

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

เรื่อง ขอบจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

เรียน นายอำเภอ

ข้าพเจ้า (นาย,นาง,นางสาว)

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ถนนตำบล

อำเภอ จังหวัด ขอบจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่ม

อาชีพ (ระบุชื่อกลุ่ม).....

ที่ตั้งเลขที่..... หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล

อำเภอ.....จังหวัด.....

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

จำนวนสมาชิกรวมก่อตั้ง จำนวน คน รวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรม ...

(ระบุกิจกรรม/ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์)...

☐ การเกษตร คือ

.....

☐ การแปรรูป คือ

.....

☐ ท่องเที่ยวโดยชุมชน คือ

.....

☐ อื่นๆ ระบุ

.....

พร้อมนี้ได้แนบหลักฐาน ดังนี้

- ☐ บันทึกการประชุมฯ จำนวน ๑ ชุด
- ☐ ข้อบังคับกลุ่ม จำนวน ๑ ชุด
- ☐ รายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม จำนวน ๑ ชุด
- ☐ รายชื่อสมาชิกกลุ่ม จำนวน ๑ ชุด
- ☐ แผนงาน/กิจกรรมกลุ่ม จำนวน ๑ ชุด
- ☐ หลักฐานประจักษ์กลุ่ม (สำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน)
จำนวน ๑ ชุด

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่

ส่วนเจ้าหน้าที่

ส่วนที่ ๑ รับรองการยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

กลุ่ม.....และตรวจสอบเอกสารถูกต้อง

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่

-๒-

ส่วนที่ ๒ ผลการอนุมัติการจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

☐ อนุมัติการจดทะเบียน

เมื่อวันที่..... เดือน พ.ศ.

หมายเลขที่จดทะเบียนกลุ่ม เลขที่.....

☐ ไม่อนุมัติ เพราะ

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่

หนังสือแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้แก่

กลุ่มอาชีพ.....

ที่ตั้ง : เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์ :โทรสาร :

E – mail address:.....

เพื่อเป็นหลักฐานว่า ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ
ตามโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทะเบียนเลขที่.....

ให้ไว้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

รายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม

อาชีพ.....

หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด.....

(แนบคำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.)

[illegible]

หมายเหตุ พื้นที่ที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบตารางได้ตามความเหมาะสม

รายชื่อสมาชิกกลุ่ม

อาชีพ.....

หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด.....

(แนบคำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.)

ที่	ชื่อ-สกุล	อายุ (ปี)	ที่อยู่			เบอร์โทร
			บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	

หมายเหตุ พื้นที่ที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบตารางได้ตามความเหมาะสม

ตัวอย่างกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพ “ทำน้ำตาลอ้อย”

“บ้านกลาง” หมู่ ๑๑ ตำบลเนินขาม อำเภอนีนขาม จังหวัดชัยนาท เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ทำให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พึ่งพาตนเองได้ และเป็น ๑ ในจำนวน ๒๗๖ หมู่บ้านเป้าหมายในการสร้างสัมมาชีพชุมชนของจังหวัดชัยนาท ที่ตั้งอยู่ในเขตชนบท อาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกอ้อยและทำนา

ก่อร่างสร้างสัมมาชีพชุมชน

ลุงศิริชัย ปานทอง ปราชญ์ชุมชน “บ้านกลาง” ที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องการทำเตาประหยัดพลังงาน ได้รับคัดเลือกเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการถ่ายทอด หลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครนายก

เมื่อลุงศิริชัยฯ ได้รับการพัฒนาทักษะการถ่ายทอดจากการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” และเข้าใจแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชนหลังจากการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัดแล้ว ก็ได้้นำเรื่องดังกล่าวกลับไปหารือกับ นายวิชัย การภักดี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๑๑ ตำบลเนินขาม ต่อมาผู้ใหญ่บ้านได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่เวทีประชาคมของหมู่บ้าน สร้างความเข้าใจการสร้างสัมมาชีพชุมชน คัดเลือกและวิเคราะห์อาชีพค้นหาปราชญ์เพื่อร่วมเป็นทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนและครัวเรือน

ที่ต้องการฝึกอาชีพ นี่คือ จุดเริ่มต้นของอาชีพ “ทำน้ำตาลอ้อย” สัมมาชีพชุมชนที่มาจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน... หลังจากนั้น กระบวนการสร้างสัมมาชีพบ้านกลางก็เริ่มต้นขึ้นโดยทีมวิทยากร สัมมาชีพชุมชนวางแผนและจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับครัวเรือน เป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้าน โดยมีทีมงานสำนักงานพัฒนา ชุมชนอำเภอเนินขามและสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชัยนาท สนับสนุน

สร้างงานที่เป็นรูปธรรม

การฝึกอบรมอาชีพ “ทำน้ำตาลอ้อย” เริ่มดำเนินการในช่วง ต้นเดือนมกราคม ๒๕๖๐ ณ บ้านของ ผู้ใหญ่วิชัยฯ หนึ่งในทีมวิทยากร สัมมาชีพชุมชนบ้านกลาง ผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเรื่องการทำน้ำตาล โตนดและน้ำตาลมะพร้าวที่ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เมื่อผ่านการฝึก ปฏิบัติแล้วครัวเรือนที่ฝึกอาชีพดังกล่าวได้เริ่มผลิตน้ำตาลอ้อย (น้ำตาลปึก) บรรจุในกระปุกพลาสติกใส น้ำหนัก ๐.๕ กิโลกรัม วางจำหน่ายใน ตลาดและร้านค้าชุมชน ราคากระปุกละ ๓๕ บาท และด้วยความหอม หวานและสดใหม่จึงทำให้ “น้ำตาลอ้อย” เป็นที่ต้องการของตลาดและ เป็นที่รู้จักในวงกว้างขึ้น ได้ร่วมออกร้านในกิจกรรมของหน่วยงาน ภาครัฐราชการในพื้นที่และต่างอำเภอ และต่อมาบริษัทประจักษ์รัฐ รักสามัคคีจังหวัดชัยนาท (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด สนับสนุนให้นำ สินค้าไปจำหน่ายที่ตลาดถนนคนเดินจังหวัดชัยนาททุกวันศุกร์ ซึ่งก็ สามารถสร้างรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ ๑,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน กันเลยทีเดียว

เมื่อการฝึกอบรมอาชีพ “ทำน้ำตาลอ้อย” ให้กับครัวเรือน เป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้านกลาง เดินทางมาถึงจุดนี้ อาจนับได้ว่าบรรลุตามเป้าหมายที่ประชาชนในชุมชนมีอาชีพมีรายได้

แต่ที่มหาวิทยาลัยพชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ถือว่าส่วนอื่นๆ ของ อ้อยที่เหลือจากการทำน้ำตาลยังสามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ จำหน่ายสร้างรายได้เพิ่มให้อีก พวกเขาไม่ทิ้งชานอ้อยที่จำหน่ายได้ ต้นละ ๘๐๐ บาท ไม่ทิ้งปลายท่อนอ้อยที่สามารถตัดขายเป็นพันธุ์อ้อย ๑ ต้น ขายได้ ๑๕ ตาๆ ละ ๓ บาท และไม่ทิ้งฟองน้ำตาล (กากน้ำตาล) ที่สามารถนำไปทำปุ๋ยหมักชีวภาพได้เป็นอย่างดี

ก้าวอย่างสู่ความยั่งยืน

แม้ว่า “น้ำตาลอ้อย” จะเป็นสินค้าที่ตรงความต้องการของผู้บริโภค แต่ที่มหาวิทยาลัยพชุมชนบ้านกลาง วิเคราะห์ต่อไปอีกว่าถ้าจะสร้างความยั่งยืนของการประกอบอาชีพดังกล่าว พวกเขาจะต้องมีการพัฒนาคุณภาพการผลิตและคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน และพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายขึ้นเพื่อสนองความต้องการของตลาดและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยวางแผนการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ต่อไปเป็น น้ำตาลปึกแบบก้อน น้ำตาลปึกแบบเต๋าสำหรับใส่กาแฟ มีผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น ได้แก่ น้ำอ้อยสด ทอฟฟี่ กะละแม เป็นต้น เพิ่มช่องทางการตลาดโดยทดลองวางจำหน่ายในร้านค้าต่างๆ หากกลุ่มลูกค้ารายใหญ่รับไปจำหน่าย และจำหน่ายผ่านสื่อ Social ด้านการผลิตจะสร้างเครือข่ายผู้ปลูกอ้อย เพื่อเตรียมผลผลิตอ้อยให้เพียงพอสำหรับนอกฤดูเก็บเกี่ยว และเพิ่มกำลังการผลิต เพิ่มเตาในการเคี่ยวและซื้อเครื่องหีบน้ำอ้อย เป็นต้น และไม่เพียงแค่การพัฒนาสินค้าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเท่านั้น ที่มหาวิทยาลัยพชุมชนบ้านกลางยังร่วมกับครัวเรือนที่ฝึกอาชีพเตรียมความพร้อมสู่การจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพ “น้ำตาลอ้อย” บ้านกลาง และจดทะเบียนเป็นกลุ่มอาชีพ OTOP กับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเนินขาม ต่อไปด้วย

พลังแห่งความสำเร็จ

เมื่อผ่านมาถึงตรงนี้ จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ส่งเสริมให้การสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านกลางดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม คือ

๑. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่เริ่มต้นตั้งแต่การรับรู้ร่วมกันถึงแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน ร่วมสร้างความเข้าใจ ออกแบบวางแผนการดำเนินงานและดำเนินการตามกระบวนการที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนดโดยทีมงานสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เนินขามทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำและสนับสนุน

๒. ความมุ่งมั่นของผู้นำชุมชนและวิทยากรสัมมาชีพชุมชนที่เอาจริงเอาจัง ทุ่มเท เสียสละเวลา และศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากผู้รู้ทั้งในท้องถิ่นและวิทยาการสมัยใหม่ ทั้งด้านกระบวนการผลิต การบรรจุภัณฑ์และการตลาด ตลอดจนสร้างเครือข่ายองค์ความรู้ระหว่างปราชญ์ชุมชน เพื่อหาแนวทาง รูปแบบ การพัฒนาผลิตภัณฑ์

๓. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคเอกชน เช่น บริษัทประชารัฐฯ ที่เข้าไปช่วยวิเคราะห์ศักยภาพ ความต้องการ การเพิ่มมูลค่าสินค้าและที่สำคัญการส่งเสริมช่องทาง การตลาด

กลุ่มสัมมาชีพ “ขนมจีน”

บ้านหมากหญ้า หมู่ที่ ๖ ตำบลห้วยแอ่ง อำเภอเมืองฯ จังหวัดมหาสารคาม ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา

การสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหมากหญ้า ได้คัดเลือกปราชญ์ชุมชน คือนายใจ คำมีสิทธิ์ ปราชญ์ชุมชนด้านเกษตรผสมผสาน และเป็นหมอสู่ขวัญ เข้าอบรมหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ” ที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จังหวัดนครราชสีมา เมื่อกลับมาได้นำความรู้ด้านการถ่ายทอดความรู้ และการจัดกระบวนการสัมมาชีพมาถ่ายทอดให้กับปราชญ์ชุมชนอีก ๔ คน และสร้าง “ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน” จากนั้นทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ได้คัดเลือกครัวเรือนที่สนใจและสมัครใจจะฝึกอาชีพ จำนวน ๒๐ ครัวเรือน โดยได้ร่วมกันวิเคราะห์อาชีพที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และก่อให้เกิดรายได้ คือ การทำขนมจีน

ขนมจีนเป็นอาหารที่ทุกครัวเรือนในชุมชนบริโภคอยู่เสมอ โดยเฉพาะโอกาสที่มีงานประเพณีต่างๆ และในพื้นที่ใกล้เคียงไม่มีใครทำขนมจีนจำหน่ายเลย จึงได้ประสานปราชญ์อาชีพทำขนมจีน บ้านหัน ตำบลเขวา อำเภอเมืองมหาสารคามมาสอนและไปศึกษาดูงานกลับมา ครัวเรือนสัมมาชีพฝึกปฏิบัติลงมือทดลองทำ จนกระทั่งสามารถทำขนมจีนได้ จุดเริ่มต้นโครงการ ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน ลงทุนคนละ ๕๐๐ บาท สมาชิก ๒๐ คน ก็ร่วมออกแรงกันสนับสนุนวัสดุคนละเล็กน้อย ใครมีไม้ มีสังกะสี ก็นำมาช่วยกันสร้างโรงเรือนทำขนมจีน และมีการระดมทุนจากสมาชิก แรกเริ่มมีเงินหุ้น ๒๗,๐๐๐ บาท เป็นทุนดำเนินการสำหรับวัสดุอุปกรณ์ในการทำขนมจีน ทีมวิทยากร

สมาชิกได้ช่วยกันจัดหามาในราคาประหยัด ก็เพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินการได้ไปก่อน โดยสมาชิกกลุ่มมีความเห็นพ้องกันว่า เราจะพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง

ผลจากความตั้งมั่นในการปฏิบัติจริง และการประชาสัมพันธ์ให้ผู้อื่นได้รับทราบ ทำให้ปัจจุบันกลุ่มสมาชิกชุมชนบ้านหมากหญ้ามีสมาชิกกลุ่มจำนวน ๗๙ คน มียอดการสั่งซื้อจำนวนมาก การผลิตตั้งแต่ช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์จนถึงปลายเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ มียอดขายถึง ๒,๔๔๗ กิโลกรัม ราคาขายกิโลกรัมละ ๒๐ บาท คิดเป็นเงิน ๔๘,๙๔๐ บาท หากคิดเป็นรายได้ต่อวันไม่น้อยกว่าวันละ ๑,๐๐๐ บาท ถือว่าเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

สิ่งที่ช่วยให้การสร้างสมาชิกในชุมชนสำเร็จได้ก็ด้วยความสามัคคีของคนในชุมชน และการเสียสละของผู้นำชุมชน คือ นายเสถียร ทัทมาตร ผู้ใหญ่บ้านบ้านหมากหญ้าได้ให้ใช้ที่ดินของตนเองเพื่อสร้างโรงเรือน การสร้างโรงเรือนเกิดขึ้นจากการร่วมแรงร่วมใจของคนในชุมชนเอง และการทำงานเป็นทีมของสมาชิกกลุ่มมีการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบของสมาชิกไว้อย่างชัดเจน รวมถึงทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสมาชิกชุมชนและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองมหาสารคาม ที่เป็นพี่เลี้ยงตลอดการดำเนินงาน สร้างสมาชิกชุมชน ณ บ้านหมากหญ้าแห่งนี้

ชื่อหนังสือ : แนวทางการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ

ที่ปรึกษา

นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์
นายทวีป บุตรโพธิ์
นายโชคชัย แก้วป่อง

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
ผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งชุมชน

คณะผู้จัดทำ

นางวรรณภา ลิ้มพานิชย์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริม
สัมมาชีพชุมชน

นางสาววัลรัตน์ เดชบุญมา

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

นางสมพิศ ปูนจตุรัส

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

นางสาวพิมพ์ชนา พิชาพันธ์โกสิน

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

นายอรรถวิทย์ สุนทรพานิชกิจ

เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาปฏิบัติงาน

ออกแบบปก

นายอรรถวิทย์ สุนทรพานิชกิจ

เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาปฏิบัติงาน

ภาพประกอบ

นายภูเกียรติ ญาติเสมอ

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการพัฒนารัฐ
รักษากรในตำแหน่งนักวิชาการ
พัฒนาชุมชนเชี่ยวชาญ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงาน
การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ

จัดทำโดย

กลุ่มงานส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
กรมการพัฒนาชุมชน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

จำนวนพิมพ์ ๑๐,๐๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์ : บริษัท สไตล์ครีเอทีฟเฮ้าส์ จำกัด

๓๒/๑๕๒ ซอยรามอินทรา ๖๕ ถนนรามอินทรา เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ ๑๐๒๓๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๕ ๘๐๕๑-๓ โทรสาร ๐ ๒๙๔๕ ๘๐๕๗

e-mail : stylecreative@gmail.com, www.style.co.th

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐